

A woman with dark hair in a bun and a young girl with a ponytail are in a fruit market. The girl is pointing at a scale with fruit on it. The woman is looking at the scale. There are many baskets of fruit in the background.

3

**Elikadura
osasungarria**

Konpromisoa
gure kontsumi-
tzaileekin

Gure ekarpena elikadura osasungarriari

Kontsumitzaile guztiei elikadura osasungarria eta orekatua eskaintzea da erakunde gisa dugun helburu nagusia. Horretarako, beharrak modu aktiboan aditzeaz gain, zenbait ekintza garatzen ditugu; batetik, produktu guztien kalitatea bermatzeko eta, bestetik, elikadura-ohiturekin erlazionatutako zenbait osasun arazo prebenitzen irakasteko, hala nola gizentasuna.

EROSKIn elikadura orekatua eta segurua bermatzen duten produktuetan oinarritutako eskaintza komertzialaren aldekoak gara. Horrez gain, eskaintzak kolektibo jakinen beharrak ere estali behar ditu, hala nola zeliakoak, besteak beste.

Gainera, gure osasun eta elikadura proposamenak komunitate zientifikoak ezarritako beharren eta lehen-tasunen arabera direla bermatzeko, erakunde aholkulari bat dugu: **EROSKI Fundazioaren Zientzialari Batzordea**. Osasunean adituak diren profesio-alez osatua, lagundu eta irakatsi egiten gaitu elikadura osasungarriko estrategiarako epe ertain eta luzerako konpromisoan.

Elikadura-segurtasuna

EROSKiren Kalitatea Kudeatzeko Ereduak kalitate eta segurtasun arauak bermatzen ditu gure produktu eta zerbitzuetan. Zenbait arau, prozesu, prozedura eta tresnen arabera egituratzen da; elementu horiek elkarri loturik doaz balio-kate guztian, eta bermatzen dute merkaturatzen ditugun produktuak berme guztiak betetzen dituztela, elikadura-segurtasunari dagokionez.

Ikuskapenak saltokiei eta plataformei 416-1; 416-2

Kalitatea eta higieena zaintzen ditugu gure saltoki eta plataforma logistiko guztietan, eta, hori bermatzeko, kalitate-ikuskapenen protokolo zorrotza dugu. 2019ko ekitaldian 1.703 ikuskapen egin ziren gure saltoki eta plataformetan, kontrol hauekin, besteak beste:

Ikuskapenetan arazorik hautematekotan, akatsak zuzentzeko ekintzak eta jarraipen-planak ezartzen ditugu, akatsa konpontzeko.

Hotz katearen mantentzea eta hornikuntza-katearen kalitatea

Produktuen kalitate mikrobiologikoa

Elikadura alertak kudeatzeko sistema eta produktuak kentzea

Egoitzen higieena eta garbiketa

Trazabilitate-sistemak produktu guztietarako

Kalitatea kontrolatzeko sistemak eta tresnak

Ikuskapenak hornitzaileei

Balio-katearen parte gisa, produktuei ezartzen diegun kalitate arauak eta betekizunak aplikatzen dizkiegu gure hornitzaileei ere. Europako kalitate eta segurtasun arauak betetzea sustatzen dugu; esaterako, International Food Standard (IFS) ziurtagiria. Produktu freskoen kasuan, gure betekizunak are zorrotzagoak dira, ekoizpen, kontserbazio eta garraio baldintzen garrantzia dela eta.

2019an, marka propiorako hornitzaileen 294 ekoizpen-lantegiri ikuskapenak egin dizkiegu. Ikuskatutako hornitzaileen % 88k gaitu zuten egindako ebaluazioa. Gainerakoek, beharrezko neurri zuzentzaileak ezarri zituzten, edo EROSKiko hornitzaile homologatua izateari utzi zioten. Gainera, fabrikatzaileen markako ekoizleen 47 lantegi ikuskatu genituen ere, % 62ko gaitutze-tasarekin.

Arau eta betekizun horiek behar bezala betetzen direla ziurtatzeko, ikuskapenak egiten ditugu eta, ez-adostasunak aurkitzen baditugu, beharrezko ekintza-planak ezartzen ditugu. Behin arazoak konponduta eta dago-kion ikuskapena gaitututa, hornitzailea homologatuko dugu.

Produktu eta zerbitzuen kontrol analitikoak

Gure produktuen eta zerbitzuen kalitatea birritan bermatzen dugu, enpresa hornitzaileek eta fabrikatzaileek egiten dituzten kontrolez gain egunero egiten ditugun analisi-kontrol zorrotzei esker. 2019an, EROSKI Talde osoan 20.141 analisi egin ziren; horien % 95ak emaitza ona jaso zuten. Hiru analisi mota egiten ditugu:

- Kimikoa:** osasunerako eta segurtasunerako esanguratsuak diren substantziarik ez dagoela edo kopuru egokietan dagoela bermatzen dugu.
- Mikrobiologikoa:** patogenorik ez dagoela eta produktu nahiz instalazioen higiena eta freskotasuna bermatzen ditugu.
- Genetikoa:** animalia eta landare espezieak identifikatzen ditu, eta genetikoki eraldatutako organismoak hautematen ditu (GEO).

Ez-adostasun egoeran, hornitzaileari neurriak hartzea eskatzen zaio, eta, ondoren, beste kontrol bat egiten zaio gorabehera horiek zuzendu dituela ziurtatzeko. Elikadura-segurtasunerako arriskurik balego, zuhurtzia printzipioa aplikatzen dugu, eta berehala kentzen salmentatik.

2019an egindako analisiak programa analitikoaren arabera

Programa analitikoak	Analitika kopuruak	Programa analitikoak	Analitika kopuruak
Olioak	184	Manipulatuak	2.306
Trans gantz-azidoak	25	Metat astunak	10
Akrlamida	156	Eztia	10
Administrazioa	8	Maskor biko moluskuak	17
Aflatoxinak	42	Elikadurakoak ez direnak	778
Ura	44	Patogenoak	22
Alergenoak	414	Hurbiltasuneko pilotua	89
Campylobacter	25	Haragi prestakinak	2.265
Erregaiak	138	IV. sortako produktuak	20
Listeriaren kontrola zoruetan	1.991	Kimika arrantzan	130
Zoruen kontrola dendetan	1.682	Erreklamazioak	58
Freskoen konparatibak	694	Antibiotikoen arrastoak haragian	72
Gainazalen kontrolak	4.960	Azaleratzen ari diren arrastoak	14
Drogeria eta kosmetika	182	Hondakin fitosanitarioak	253
Iraupenari buruzko azterketak	562	Arrantzako arrastoak	16
Fruta moztua	91	Salmonella	255
"Natur" markako fruta fisiko-kimikoak	104	Sukaldeko atala	74
Fruta zatitua	92	Sukaldaritza irtenbideak	7
Izotza	195	Sulfitoak desioztuetan	7
Histamina	10	Sushi postuak	132
Arrautzak	33	Fitxa teknikoaren egiaztatzea	655
Hezetasuna urdaiazpikoetan	86	Zukuak	73
Espezieen identifikazioa	55		
Esnea	36	Guztira	20.141
Listeria	175	Ondo atera EZ diren analitikak, guztira	1.082
Arriskua duten lokalak	894	Ondo atera EZ diren analitiken %	% 5

Elikadura orekatua eta jasangarria 102-11; 417-1

Osasunarekin dugun konpromiso ukaezina dela eta, saltzen ditugun produktuen elikadura-segurtasuna bermatu baino gehiago egiten dugu. Hori dela eta, egunero dihardugu kontsumo aukera orekatuagoak eta osasungarriagoak eskaintzeko eginkizunean. Horretarako, produktuen fitxa teknikoak berrikusi eta hobetzen ditugu, osasun adituek egindako gomendioei jarraiki.

Produktuaren nutrizio-mailaren hobekuntza

EROSKIn lan egiten dugu gure produktuen osaeran nutrizio-profila hobetzeko behin betiko. Oreka handiagoko produktuak bilatzearen poderioz, gure gartzetako patologia orokorrenak sorrarazten dituzten mantengailak gutxitu ditugu (bihotz-biriketako gaixotasunak eta gizentasuna). 2019az geroztik, 60 erreferentzia birformulatu ditugu helburu horrekin. Ondorioz, gure marka propioaren % 70ak A, B edo C balorazioa du Nutri-Score etiketan.

Gainera, marka propioko 44 erreferentzia birformulatu ditugu "Elikagaien eta Edarien Osaera Hobetzeko Lankidetzaren Plana eta 2020ko beste neurri batzuk" programaren barruan hartutako konpromisoaren parte gisa, Elikadura-segurtasuneko eta Nutrizioeko Espainiako Agentziaren (AESAN) Nutrizioa, Jarduera Fisikoa eta Obesitatearen Prebentzioa (NAOS) estrategiaren barruan. Helburua da % 10era murriztea azukre erantsiak, gantz aseak eta gatzak 2020rako.

Horrez gain, 2019an, palma eta koko gantzak ere ezabatu ditugu marka propioko 64 erreferentzian, eta aurrerapauso bat egin dugu 2021erako dugun helburua betetzeko: marka propioko produktuetako gantz horien % 100 kentzea.

2019an, 264 produktu ditugu gantz gutxirekin, 65 azukre gutxirekin, 29 gatz gutxirekin eta 260 zuntz askorekin.

Ekimen horiek praktikan jartzeaz gain, berrikuntzak kontsumitzaileei helarazten saiatzen gara, baita produktuen etiketei dagokien informazioa ere.

2007an, Espainian lehen banaketa-enpresa izan ginen bere produktuetan olio eta landare gantz partzialki hidrogenatuak kentzen (trans gantzen iturri direnak).

50 URTE zurekin

Produktuek nutrizio eta oreka aldetik dakarten informazioa

416-2; 417-2

EROSKI badakigu kontsumitzaileei ematen diegun informazioa zein garrantzitsua den haien interesak zaindu eta babesteko; izan ere, horrela bakarrik har ditzakete haien beharren arabera erabaki informatuak. Hori dela eta, informazio zabala, osatua eta egiazkoa eskaintzen dugu edukiari buruz, baita elikadura osasungarria izatearen garrantziari buruzkoa ere.

Uneoro betetzen dugu etiketatzeari buruz dagoen araudia produktu bakoitzean eta gure marka propioaren eskakizunekin. Informazio gehigarria eskaintzen dugu piktogramen bidez alergenok errazago identifikatzeko, baita nutrizio-informazioa eskaintzen duten sistemak ere, hala nola nutrizio-semaforoa edo Nutri-Score. 2019an, 1.446 produkturen fitxa teknikoa berrikusi dugu bere Nutri-Score etiketa eta nutrizio-semaforoa kalkulatzeko.

Informazio falta dela-eta arrisku sanitarioan sartzen bagara, produktua berehala kentzen dugu salmentatik. Ikuskapen horiek eginda eta kontsumitzaileei entzunda, informazioa etiketan txerta dezakegu, bezeroek ulertzea errazagoa izan dadin.

Etiketaz gain, eskuorri, dendako kartel eta webguneko informazioa hobetzeko ari gara lanean. Hala, haurrentzako produktuen publizitatea egokitu egin dugu PAOS Kodera ("Adingabeei zuzendutako elikagaien Autoarautze Kodea eta Gizentasunaren eta Osasunaren Prebentzioa"), zeina Elikadura-segurtasuneko eta Nutrizio Espainiako Agentziaren NAOS estrategian ere badatorren.

EROSKIren nutrizio-informazioaren sistema aurreratua: Nutri-Score eta nutrizio-semaforoa

Aitzindariak izan ginen 2018an 10.000 pertsonari entzun ostean Nutri-Score etiketak ezarri genizkienean marka propioko produktuei, eta merkatuan bakarra zen nutrizio-eredu sortu genuen. Horri esker, kontsumitzaileek modu errazean ezagut dezakete produktu bakoitzaren nutrizio-balorazio orokorra, antzekoekin alderatzeko eta onena aukeratzeko, nutrizio-semaforoak eskaintzen duen mantenugai bakoitzari buruzko informazio zehatza galdu gabe.

2019an, Nutri-Score etiketa gehitu dugu dendetako gure marken produktu guztietan, baita 773 produkturen ontzietan eta Bezero Bazkideei proposatutako otordu osasungarrietan errezeta guztietan ere.

Nutri-Score etiketatua, Osasun Ministerioak onartua, grafiko edo semaforo bat da, ontziratutako elikagaiak sailkatzen dituen bost hizki eta koloreen arabera, bere nutrizio-osaera oinarri hartuta: A berde iluna eta B berde argia (osasuntsuenentzat) izatetik, D laranja eta E gorria izatera (nutrizio-kalitate txikiena). C hizkia, berriz, horia da, eta erdibidekoa da. Produktu bakoitzaren hizkia kalkula-

tzen da baliabide zientifikoz berretsita algoritmo baten bidez. Algoritmorako balio negatiboak izango dira kaloriak, azukreak, gantz aseak eta gatzak; positiboak, berriz, zuntz-maila, proteina, eta fruta, barazki, fruitu lehor eta lekale kantitatea, produktuaren 100 gramo bakoitzeko. Horrela, kontsumitzaileek antzeko elikagaiak aldera ditzakete erosketan egitean edo produktu beraren nutrizio-kalitatea aztertu hainbat marka alderatuta.

Nutri-Score etiketak nutrizio-semaforo osatzen du, 2007tik erabilgarri gure marka propioko produktuetan. Tresna honi esker, dietaren kaloriak, gantzak, azukrea edo gatzak kontrolatzea errazagoa da, osasun arazoirekin batentatik hala behar bada (diabetesa, hipertentsioa, gainpisua...). Modu horretan, elikagai bakoitzak duen mantenugai kantitatea ikus daiteke, eta kantitate hori gutxi, normala edo asko den. Nutri-Score etiketaren antzera, kolore-sistema ontziaren aurrealdean dago befi. Osasunean eragina duten kaloriei eta lau mantenugai nagusiei buruzko informazioa eskaintzen digu (gantzak, gantz aseak, azukrea eta gatzak), errazio bakoitzeko.

NAOS saria

EROSKI bigarren aldiz jaso du NAOS Estrategia saria Enpresa Ekimenik onena kategorian, elikadura osasungarriarekiko duen konpromisoa dela eta: EKILIBRA programa. Horri esker, kontsumitzaileari nutrizio-diagnostiko pertsonalizatua eskaintzen zaio, doan.

Sari hauek jasotzea NAOS estrategiaren barruan dago, Osasun, Kontsumo eta Gizarte Ongizateko Ministerioko Elikadura-segurtasuneko eta Nutrizio Espainiako Agentziaren (AESAN) bidez ekimenak bultzatzeko helburua duena gizentasunaren eta eratorritako beste gaixotasun kroniko batzuen prebentziorako, elikadura osasungarri eta jarduera fisikoa modu erregularrean eginda.

Erosketetan oinarritutako nutrizio-informazioa

EROSKI Clubek osasun arloko programa aitzindari bat du, eta doan eskaintzen ditu informazio pertsonalizatua eta pizgarriak, gure Bezero Bazkide guztiek elikadura eta erosketan osasungarriagoa eta orekatuagoa izan dezaten. 2019an, 28.000 pertsonak erabili zuten nutrizio arloko zerbitzu hori; zerbitzua EROSKI Club txartela erabiltzen dutenen erosketak erregistratzen ditu eta horren arabera da.

Informazio horrek analisi xehe eta pertsonalizatu bat ematen du, etxeko erosketan dieta mediterraneora nola doitzen den ezagutzeko. Haren helburua da bezeroa orientatzea elikagai buruz: zein kopurutan eta maiztasunekin erabili, bai berak baita etxeko gainerako kideek ere, elikadura orekatua izateko.

Gainera, 2019an zehar, EROSKI Clubek aldizka osasunarekin erlazionaturako informazioa eta jarduerak bidali dizkie 250.000 bazkideri, eta 32.000 bazkidek baino gehiagok parte hartu dute elikadura osasungarriarekin erlazionaturako erronketan.

Nutrizio behar espezifikokoak 413-1

Bereziki aintzat hartzen ditugu gaixotasunak direla-eta sortzen diren elikadurako behar espezifiko batzuk, hala nola zeliakia, alergiak eta intolerantziak. Lan egiten dugu gure produktuen eskaintza segurua, nahikoa erosketa arrunt baterako eta prezio egokikoa izan dadin haienentzat. Horregatik, harremanetan gaude gaitz horien harira sorturiko erakunde eta taldeekin, hala nola Espainiako Zeliakoen Elkartearen Federazioa (FACE) eta Espainiako Diabetesaren Federazioa (FEDE). Horri esker, lehen eskutik jakin ditzakegu haien eskariak eta kezak, eta gure elikagai sorta zabal dezakegu haien eskariei behar bezala erantzuteko. Gainera, elkarlanean aritzen gara erakunde horiekin gaixotasunari ikusgarritasuna emateko eta hari buruz kontzientziatzeko, sentsibilizazio-kanpainen bidez.

2019an, berritu egin dugu Lankidetzaren Hitzarmena Euskadiko Zeliakoen Elkartearekin, eta lankidetzaren hitzarmen berri bat sortu Errioxako Zeliakoen Elkartearekin. Guztira, 2019an elkarte horietako 1.630 bazkidek etekina ateratu diote Hitzarmenei, tartean % 20ko deskontua eskaintzen diena, glutenik gabe egindako 200 erreferentziatan.

Gaur egun, kolektibo honen behar espezifikoekin dugun gure konpromisoa medio, lanean ari gara glutenik gabeko gure produktuen eskaintza hobetzeko, bai gure marka propioan baita beste fabrikatzaileen markatan ere. Une honetan, **3.000 produktu inguru ditugu glutenik gabe**; haietatik, 2.400 hainbat markatakoak dira, eta 550, berriz, gure markakoak.

Era berean, dagoeneko badira hamar urte, alergenoei buruzko 2220/2004 Errege Dekretua betetzeaz gain, informazio gehigarria eskaintzen dugula etiketatzen ohartarazteko aparteko mezuekin, alergenoen arrastoak egon daitezkeela jakinarazteko. 2019an, 550 produktu baino gehiago zenbatu ditugu, marka propioan, glutenik gabekoak; beste 98 produktu, laktosarik gabekoak; 35, esnerik gabekoak; eta 5, arrautzarik gabekoak.

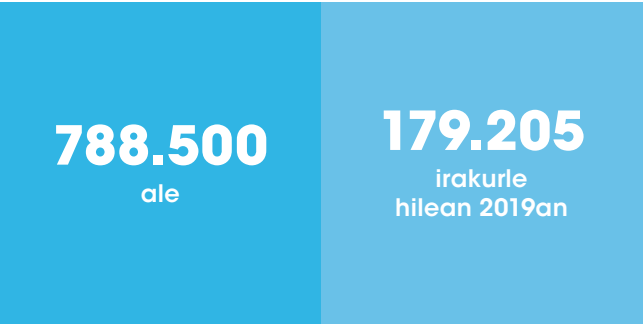

Osasunari eta jasangarritasunari buruzko informazioa 413-1

CONSUMER EROSKI da EROSKI Taldearen proiektu informatiboa, gure kontsumitzaileak prestatzeko, informatzeko eta bidea errazteko bizimodu osasungarriagoa eta jasangarriagoa izan dezaten, produktu informatibo egiazko, independente, praktikoa eta errazena bidez.

Argitalpen honen bidez, gaztelaniaz, katalanez, euskaraz eta galegoz eskuragarri, elikadura, elikadura-segurtasuna eta osasunarekin erlazionatutako gaiak jorratzen ditugu,

Papereko edizioa:

Edizio digitala: www.consumer.es/eu

Elikadura eta ohitura osasungarriak haurtzarotik ⁴¹³⁻¹

Informazioa eta prestakuntza oinarritzko tresnak dira elikadurari dagokionez erabaki egokiak hartzerakoan. Hori dela eta, haurren gizentasuna prebenitzen duen elikadura sustatzen dugu, eta heziketa-tresnak eskaintzen dizkiegu haurrei, erabaki hobeak har ditzaten haien elikadurari buruz, modu kontziente eta dibertigarrian.

Elikadura Eskola

EROSKI Fundazioaren ekimen hau 2013an sortua da, herritarren artean elikadura eta ohitura osasungarriak sustatzeko. Bertan elkartzen dira osasunaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak, gurasoak, ikasleak eta elikadura eta ohiturak hobetzeko konpromisoa duten gainerako herritarrak.

Eskolak kalitatezko informazio eguneratua eskaintzen du, ezagutza zientifikoan eta berak landutako ikerketetan oinarritua eta osasun arloko profesionalen bermearekin. Ekimenak garatzeko, autonomia gobernuekin eta osasunarekin eta kontsumo arduratsuekin erlazionatutako erakundeekin batera egin du lan.

www.escueladealimentacion.eu

EROSKI Taldearen Elikadura eta Ohitura Osasungarriei buruzko Heziketa Programak (EOOHP)

EROSKI FUNDAZIOAREN "Energia hazteko"

EROSKI Fundazioak abiarazi zuen programa, haurren gizentasuneko tasari aurre egiteko: 10 unitate didaktiko eta 3 tailer praktiko ditu, eskolaz kanpo egiteko (tokiko ekoi-zleei, dendei eta sukaldaritza-tailerri bisita). Medikuntza, nutrizio eta dietetika, psikopedagogia eta pedagogian profesionalak diren Batzorde Zientifiko batek sortu ditu edukiak.

energiaparacreceer.escueladealimentacion.es/eu

CAPRABOren "Aukeratu ona, aukeratu osasungarria"

Programa hau 2008an abiarazi zen, aurrez aurre eta sarean, eta bere helburua da haurrei (2 eta 3 urte artekoak barne) modu osasungarrian elikatzen irakastea eta elikadura-ohitura orekatuak sustatzea. Nutrizioan aditua den profesional batekin batera, garapen jasagarriari, kontsumo arduratsuari eta goserik ez egoteari buruz kontzientziatzeko helburua ere badu, besteak beste.

VEGALSA-EROSKIren heziketa programa

Galizian, gure heziketa-programa ekimen hauen bidez bideratzen da: "Visita tu súper" (Etorri supermerkatuara), ohitura osasungarriak eta erosketa arduratsua sustatzeko; "Mates en tu súper" (Matematikak supermerkatuan), supermerkatu joateko erosketa egiten ikasteko; eta "Come Rico, Vive San" (Jan gozo, bizi ondo), ikastetxeetan "Sanifiestas" gisako ekimenak biltzen dituen proiektua, "Prevención de la Obesidad. Aligera tu Vida" (Gizentasunaren prebentzioa. Arindu zure bizitza) programa nazionalaren barruan, Gizentasuna Ikertzeko Espainiako Sozietateak (SEEDO) gidatua.

EROSKI Taldearen heziketa programetako adierazle nagusiak 2018/2019 ikasturterako

442.677
ikasle
parte-hartzaile

3.253
ikastetxe
parte-hartzaile

1.034
bisita-tailer
201 dendentara

89
bisita EROSKIren
tokiko enpresa
hornitzaileei

72
sukaldaritza-tailer
Euskadiko eta
Nafarroako
bederatzi
dendentan

EROSKI Fundazioaren Elikadura Eskolaren VIII. Topaketa

2009tik hona, EROSKI Fundazioak zenbait topaketa sustatu ditu, osasun arloko profesionalak eta osasunaz kezkatzen diren eta premiak dituzten herritarren artean. Helburua beti da gogoetarako gune bat eskaintzea herritarren osasunarekin zerikusia duten gai garrantzitsuen inguruan.

2019an, "Bizitzeko pasioa. Helduaro betearen eta osasunaren sekretua" izenburuarekin, nutrizio, psikologia, osasuna, soziologia eta jarduera fisikoko hainbat adituk aztertu egin dute elikadura eta bizimodu osasungarriaren garrantzia bizitzeko etapa honetan. Ekitaldiaren barnean, EROSKI Fundazioak "Bizitzeko pasioa. Helduaroan bizimodu osasungarria eramateko gida praktikoa" liburua aurkeztu zuen.

Imagine Food 2019 lehiaketa

Hirugarren urtez jarraian, Imagine Food lehiaketa antolatu dugu, EROSKI Fundazioaren "Energia hazteko" heziketa-programaren barruan. Helburua da haurrak eta haien familiak kontzientziatzea dieta orekatu eta osasungarria izateari buruz, errezeta dibertigarriak eta osasungarriak sortuta marrazkien bidez. Hirugarren edizio honetan, DADONERekin elkarlanean aritu hara, bere "Alimentando el Cambio" (Aldaketa elikatzen) programaren barruan. 237 ikastetxeko 2.800 marrazki baino gehiago jaso ziren, 91 familiakoak, iazko partaidetza hirukoiztuta.